

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 153 (12936)

Czwartek, 8 sierpnia 1996 r.

cena 90 ct

Łączna wartość —
pół miliona dolarów

Przekazane Litwie w darze kutry polskie płyną do Kłajpedy

Wilno, 7 sierpnia (ELTA). Już w środę do Kłajpedy miało zawinąć dziewięć używanych szybkoieżnych kutrów polskich "Szkwa", ale oficjalna ceremonia ich powitania odbędzie się we czwartek. W poniedziałek Polska przekazała w darze te jednostki litewskiej policji granicznej. W ceremonii przekazania uczestniczyli ministrowie spraw wewnętrznych Litwy i Polski Virgilijus Bulovas i Zbigniew Siemiątkowski, inni przedstawiciele obu państw.

Wcześniej informowano, że kutry te z Gdańska miały przypłynąć we wtorek, ale z powodu złych warunków atmosferycznych wypłynęły one do Kłajpedy później. Ponadto, jak poinformowała agencja ELTA radiostacja "La Luna", w związku z odbywającymi się na wodach terytorialnych Kaliningradu rosyjskimi manewrami wojskowymi kutry musiały przebyć dłuższą od przewidzianej drogę. Aczkolwiek do litewskiego portu kutry miały zawinąć jeszcze w środę, ceremonię powitania przewidziano na czwartek w Koppalysie. Weźmie w niej udział kierownictwo litewskiego Departamentu Policji Granicznej i przedstawiciele Ambasady Polskiej.

Spodziewane jest, że jednostki te dopomogą w zapobieganiu przemytowi ludzi i narkotyków przez Bałtyk.

Kutry Litwie przekazano nieodpłatnie, a ich łączna wartość stanowi pół miliona dolarów. Polsce te kutry nie są potrzebne, gdyż ma ona nowsze i szybsze jednostki.

Żniwa ruszyły

NA ZDJĘCIU: (od lewej) kombajnista Stasys Aukštuolis i kierownik spółki "Valkininkai" w rej. orańskim Jonas Urbaitis przed rozpoczęciem żniw. Fot. G. Svitojus (ELTA)

Wre praca na polu i w warsztatach remontowych

Rolnicy rejonów łódzieskiego, orańskiego zwykle jako pierwsi w kraju rozpoczynają sprzęt żniw. Sprawia to nie tylko geograficzne ich położenie, ale też piaszczyste grunty, sprzyjające szybszemu dojrzewaniu zbóż. Toteż kampania żniwna w spółce rolnej "Valkininkai" (rej. orański) nabiera rozmachu. Rozpoczęto od półżniw, ale zasiewy jęczmienia również już się wycłóły.

W ślad za sąsiadami (rejon orański i trocki — sąsiadują) wyruszyli na zbożowe łany rolnicy rejonu trockiego. Wileńskiego natomiast, czyniąc ostatnie przygotowania, oczekują aż ziarno dostatecznie dojrzeje. Sprzyja temu trwająca ostatnio pogoda.

— Jaki zakres prac oczekuje żniwiarzy rejonu podczas tegorocznego sprzętu żniw? Jak są przygotowani? Poprosiłam kierownika

wydziału rolnego rejonu wileńskiego Rimvaldas Giedraitisa o wypowiedź na ten temat:

— Rolnicy naszego rejonu, to znaczy gospodarze indywidualni i pracujący w spółkach rolnych, (nie licząc posiadaczy 2-3 hektarówych działek) bieżącego lata mają zebrać zboża z obszaru 15757 ha.

(Dokończenie na str. 2)

Wytenio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE

WILNO

TEL 26-08-19

W każdym numerze "Kuriera Wileńskiego" — program TV Polonia 1 i PolSat

Nasze wywiady

Strażacy zajmują się również ratownictwem

Rozmowa z zastępcą kierownika wydziału służbowego Departamentu Ochrony Przeciwopozarowej RL, ppłk Mieczysławem GRYSZKIEWICZEM

"Kurier Wileński": Pojęcie Departament jest dosyć rozległe i niewiele mówi zwykłym Czytelnikom. Warto chyba wymienić, z jakich poszczególnych pododdziałów składa się Departament Ochrony Przeciwopozarowej i czym się one zajmują?

Mieczysław Gryszkiewicz: W skład Departamentu wchodzi 6 pododdziałów. Pierwszy — to pododdział państwowego nadzoru przeciwpożarowego. Do jego obowiązków należy prewencja i profilaktyka pożarów, administracyjna praktyka. Zwraca się uwagę na bezpieczeństwo w zakładach pracy, na budowach, sprawdza się automatykę i systemy alarmowe. Drugi — pododdział służbowy. W zakres pracy tego

wydziału wchodzi szkolenie strażaków i organizacja gaszenia pożarów, prace ratownicze. Trzeci — pododdział techniki i łączności. Zajmuje się on zakupem sprzętu technicznego, ubiorów dla strażaków, środków łączności.

"K. W.": Jak Pan uważa, czy nasza straż ogniowa jest dostatecznie "uzbrojona" na wypadek pożaru?

M. G.: Raczej nienajlepiej. Sprzęt jest bardzo stary, jeszcze radziecki, liczy sobie prawie 7-12 lat. Ostatnio otrzymaliśmy (zostały zakupione) 25 amerykańskich samochodów. Są one wyposażone w sprzęt ratowniczy, możemy teraz nie tylko gasić pożary, ale i ratować ludzi, którzy ucierpieli w wypadkach

samochodowych i w innych nieszczęściach. W Wilnie mamy dwa takie samochody. Ulatwia nam życie także tzw. pomoc humanitarna z Niemiec i Szwecji. Nie jest to nowy sprzęt, ale w dobrym stanie. Bardzo brakuje nam środków łączności. Wracając do pododdziałów, są jeszcze takie, jak: kadrowy, do spraw finansowych oraz punkt szkoleniowy i centrum badań pożarów.

"K. W.": Mówił Pan o szerokim zakresie działań strażaków. Jakoś zawsze się kojarzą oni z gaszeniem pożarów. Więc co robią jeszcze?

M. G.: Nasi strażacy wyjeżdżają do różnych wypadków. W ubiegłym roku przeprowadzono 797 takich akcji ratowniczych, za półrocze roku

Fot. M. Paluszkiwicz

bieżącego — 1464. Jak już wspominałem, w zakres akcji ratowniczych wchodzi: wypadki drogowe, wypadki z ręką, związane z napromieniowaniem, poszukiwanie i wylądowanie topielców. Mamy specjalny sprzęt,

nurkowe są szkoleni w Polsce. Zdarzało się też zdejmować dziecko z drzewa. Świadczymy także usługi w przypadku, gdy ktoś zapomni klucze do mieszkania, tzn. otwieramy drzwi.

(Dokończenie na str. 3)

Pamięć

Polacy zwracają się do Ukrainy o pomoc w sprawie zbrodni NKWD dokonanej na 40 obywatelach RP

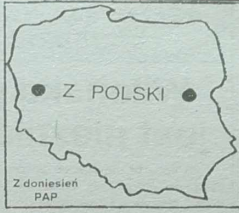
Okręgowa Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu — Instytut Pamięci Narodu w Łodzi przekazała Prokuratorowi Generalnemu Republiki Ukrainy aktę sprawy zamordowania w czerwcu 1941 r. przez funkcjonariuszy NKWD w Busku na Ukrainie co najmniej 40 obywateli polskich. Według komisji, dowody dostępne w kraju zostały wyczerpane, a śledztwo powinno być kontynuowane w celu ustalenia sprawców zbrodni.

pod koniec czerwca 1941 oddziały NKWD, uciekające z Buska przed wojskami niemieckimi, wymordowały więźniów. Według świadków, więźniowie byli wprowadzani do cel pojedynczo pod pretekstem, że będą przesłuchiwanymi. Doprowadzano ich do drzwi, mających prowadzić do pokoju przesłuchań. W rzeczywistości były to drzwi do piwnicy. Otwierający je funkcjonariusz strzelał więźniom w tył głowy, a dwaj inni spychali ciała do piwnicy.

We wrześniu 1939, po zajęciu Buska przez Armię Czerwoną, NKWD rozpoczęło aresztowania wśród polskich działaczy społeczno-politycznych, urzędników państwowych, nauczycieli, żołnierzy zawodowych, policjantów oraz obywateli ukraińskich o poglądach nacjonalistycznych.

Zwłoki odkryli mieszkający Buska, którzy po opuszczeniu miasta przez NKWD dostali się do więzienia, aby uwolnić aresztowanych. Przeżyło tylko dwóch więźniów; jeden, który ukrył się w celi pod łóżkiem, drugi — który w trakcie egzekucji zemlał i poisk zdarł mu jedynie skórę głowy. Pochyleny do piwnicy, schował się pod zwłokami.

Z ustaleń śledztwa wynika, że

Partie

Ruch Stu dołącza się do AW "S"

Liderzy Ruchu Stu poinformowali w środę dziennikarzy, że ich ugrupowanie ratyfikowało swój udział w Akcji Wyborczej "Solidarność".

Rada Polityczna Ruchu napisała w wydanym oświadczeniu, że członkowie ugrupowania znią to w przekonaniu, że tylko włączenie się w ten pierwszy po latach, solidarny wysiłek centroprawicy jest szansą Polski Posierpniowej.

Prawo

Prośba prokuratury o udostępnienie materiałów ws. Cz. Kiszczaka

Warszawska Prokuratura Wojewódzka zwróciła się do MSW, ROP i NSZZ "Solidarność" o udostępnienie materiałów, które były podstawą do sformułowania wniosków, jakoby w latach 80. ówczesny minister spraw wewnętrznych Czesław Kiszczak zawarł ze służbami wywiadowczymi

b. NRD porozumienie umożliwiające im działanie na terenie Polski oraz, że b. szef MSW wydatł w 1989 r. polecenie skierowane do b. Służby Bezpieczeństwa, by prowadziła inwigilację partii politycznych i związków zawodowych — poinformował 7 bni. rzecznik prokuratury Ryszard Kuciński.

Z prośbą o udostępnienie tych materiałów prokuratura wystąpiła 6 bni., kiedy wszczęła czynności wyjaśniające w tych sprawach. Postępowanie zostało wszczęte w związku z publikacjami prasowymi na ten temat.

XX Festiwal Folkloru Ludów Północy

Biorą udział 22 zespoły zagraniczne

XX Festiwal Folklorystyczny Ludów Północy, będący integralną częścią Jarmarku św. Dominika, rozpocznie się we wtorek w Gdańsku. Imprezę zainaugurował przemarsz jej uczestników ulicami Gdańska.

Wśród egzotycznych grup folklorystycznych uwagę zwraca zespół "Eryron" z Anadyru na Czukotce, który zaprezentuje folklor eskimoski i czukocki. Zespół "Pärma" z Republiki Komi przygotował zaś widowisko "Dźwięk Parmy", w którym przedstawi pieśni ludowe, tańca, zabawy i obrządy. Niezwykłe, gardłowe pieśni to domena artystów z Tuwińskiego Kraju, którzy zapoznają gdańszczan z repertuarem folklorystycznym okręgu Kyzyl.

W festiwalu biorą udział 22 zespoły zagraniczne, m.in. z Łotwy, Buriacji, Czukotki, Litwy, Estonii, Rosji, Danii, Karelii, Kraju Tuwińskiego. Wystąpi również 12 zespołów z Polski, będą to zespoły: kaszubskie, warmińskie, kujawskie, suwalskie, z Dolnego Połowa oraz... jeden góralski — Trebunie Tułki. Łącznie wystąpi prawie 700 artystów, którzy przedstawiają folklor swoich regionów.

Występy festiwalowe odbywać się będą również w Gdyni, Helu, Tczewie, Łebie, Starogardzie, Sopocie, Wejherowie, Jastarni i w Redzie. Impreza zakończy się 11 bni.

Protest

Strajk w szpitalu na Solcu — ostrzeżeniem dla odpowiedzialnych za służbę zdrowia

Zakończył się strajk ostrzegawczy w Szpitalu Śródmiejskim na warszawskim Solcu. Na niespełna dwie godziny wstrzymano tam w środę badania, operacje, przyjęcia i oddawiny. W wielu przed szpitalem uczestniczyli reprezentanci "Solidarności" ze szpitali i przychodni Warszawy i okolic, a także przedstawiciele samorządów lekarzy i pielęgniarek.

Strajk ostrzegawczy nie był samodzielną akcją szpitala na Solcu, został on wytypowany przez Sekcję Ochrony Zdrowia NSZZ "S" Regionu Mazowsze do rozpoczęcia protestu w całym regionie. Strajk na Solcu szef Sekcji Stanisław Grzonkowski nazwał ostrzeżeniem dla odpowiedzialnych za służbę zdrowia, której "grozi bankructwo z powodu spadku nakładów na lecnicstwo".

Statki pływają po trawie

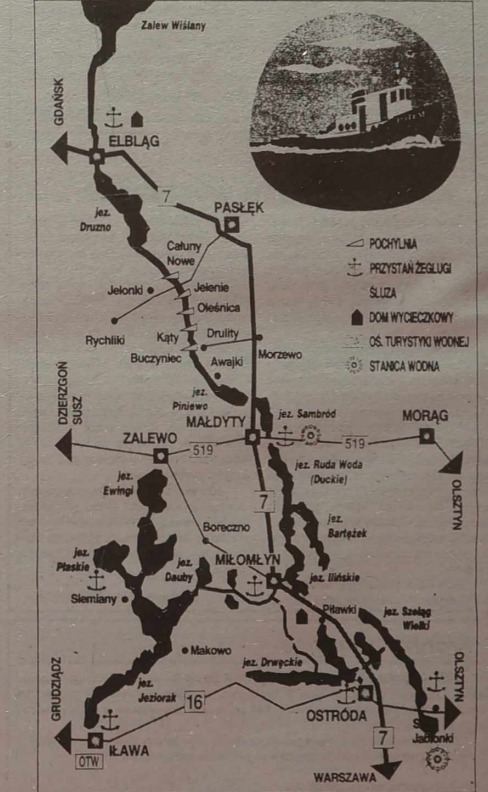
Okazuje się, że w Polsce spacerowe statki nie tylko pływają po wodzie, ale również po trawie. I nie jest to żaden żart, ale realna rzeczywistość możliwa dzięki technicznemu urządzeniu funkcjonującemu na kanale Ostródzko-Elbląskim. Są one ewenementem w skali światowej, a działają następująco. Składają się z umieszczonej na skrajach kanału pochylni i kończą się betonowym wyłotem, z którego schodzą do wody dwie pary szeroko rozstawionych szyn kolejowych zbiegających w przeciwnym kierunku do niżej położonego przeproku. Statek wpływa na specjalną platformę i po umocowaniu na niej jest transportowany przez nią na szynach do położonego niżej o kilkaset metrów odcinka kanału. Ciągnie ją stalowa lina wprawiona w ruch przez maszynownię będącą również cudem techniki. Jej siłą napędową jest woda, doprowadzona za pomocą rurociągów do specjalnego zbiornika, z którego po otwarciu zastawek spada na znajdujące się na zewnątrz budynku maszynowni koto wodne o średnicy osmiu metrów. Opadająca woda napędza jednocześnie trzy jednotorowe łopatkki, obracając w ten sposób koto wodne, a wraz z nim i mechanizm wyciągowy. Urządzeń takich na całym kanale jest pięć i nie zostały one, rzecz jasna, zbudowane po to, by zapewnić frajdę turystom. Służą one statkom do pokonywania spadku terenu, który od Mitomylna do jeziora Drużno na Żulawach wynosi 99,5 metrów.

a jeszcze niedawno pewien "barbarzyńca" zajmujący ważne państwowe stanowisko chciał go zlikwidować jako ekonomicznie nieoptyczny. Tymczasem jest to unikat nie mający odpowiednika na całym świecie. Wraz z odgałęzzeniami liczy 212 km i oprócz wspomnianych na wstępie pochylni rejs po nim pozwala zobaczyć również i inne techniczne urządzenia, takie jak śluzy i jazy, a nawet kanały biegnące w poprzek jezior prowadzące przez usypane na nich specjalne groble. Na niektórych odcinkach kanał nie biegnie też w wykopie, ale niczym linia kolejowa na nasypie a jego dno i brzozi są wyłożone gliną zapobiegającą przesłankaniu znajdującej się w nim wody.

Zbudowano go w latach 1846-1872 dla gospodarczego połączenia Warmii i Mazur z Morzem Bałtyckim. Płecioznierze skróciło on drogę wodną z Pojezierza Ostródzko-Ilawskiego do Gdańska, która wiodła dotąd Drwęcą i Wisłą. Inicjatorem jego budowy był holenderski inżynier J. Steenk, a na jej sfinalizowanie rząd pruski wyasygnował 3 mln marek w złocie.

Pierwszy rejs krajoznawczy odbył się na nim w 1912 r., a w 1927 r. jego pasażerską obsługą zajęły się już regularne linie. Z drugiej wojny światowej wyszedł zdewastowany, ale szybko go odbudowano. Już w sierpniu 1946 r. zaczął służyć do spławiania drewna, a rok później popłynęli nim pierwsi polscy turyści. Jego armatorem została Żegluga Gdańska, a administratorem odpowiedzialnym za utrzymanie Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gdańsku. O ile jednak ta pierwsza wywiązywała się ze swych zadań należycie, to ta druga traktowała go jako piątę koto u wozu. W efekcie uległ on dewastacji i

trwał dzięki różnorakim entuzjastom, chociażby takim jak maszynista Grzegorz Skowronki obsługujący pochylnię w Buczyńcu, jeden z jedenastu członków rodu, którzy dotychczas byli zatrudnieni przy kanale. Pracę przejął po swoim ojcu, ten zaś po swoim ojcu. Bez takich ludzi, można by dzisiaj co najwyżej pisać wspominki o kanale i jego pochylniach. Uznanie go bowiem za zabytek niewiele mu pomogło. W latach siedemdziesiątych Żegluga Gdańska zrezygnowała nawet z utrzymania na nim floty i scedowała jego obsługę Żegludze Mazurskiej. W 1992 r. przedsiębiorstwo to broniące się przed upadkiem przekazało swe prawa armatorowi na samorząd miasta Ostródy, który powołał do życia Żeglugę Ostródzko-Elbląską i podporządkował ją Zakładowi Komunikacji Miejskiej. Początkowo myślało, że ten dziwny mariaż oznacza początek końca rejsów po kanale, a także wstęp do jego likwidacji. Okazało się jednak, że pod kierownictwem dyrektora Waldemara Nalawajko to statkowo-autobusowe przedsiębiorstwo zaczęło stawać na nogi, a jego wodna część przynosić zyski. Poprzez wprowadzenie ostrej kontroli wewnętrznej skróciło on samowolę kapitańców, którzy dotychczas traktowali statki jako prywatny folwark i większość pasażerów przewozili na lewo inkasując zyski do własnej kieszeni. Gdy przestali je sobie wytworzać, okazało się, że są one wystarczające nie tylko na utrzymanie, ale nawet na rozwój floty. Została ona zmodernizowana oraz wyposażona w niezbędne techniczne zaplecze, którego dotychczas nie miała. Przybył jej m. in. własny basen portowy, suchy dok niezbędny do remontu statków i zaplecze socjalne dla załogi. Obecnie składa się ona z siedmiu jednostek: pięciu statków

rejsowych, z których każdy zabiera 65 pasażerów, "tramwaju wodnego" dla 36 osób i "kutra turystycznego" przeznaczonego do przewozu 12 amatorów wodnych wrażeń. W zaleźności od zapotrzebowania płyną one z Ostródy do Elbląga, z Ostródy do Ilawy oraz z Ostródy przez Piławkę do Ostródy. Najbardziej atrakcyjny jest rejs z Ostródy do El-

bląga. Trwa 11 godzin i dostarcza pasażerom niezapomnianych wrażeń, zwłaszcza że statki są wygodne, wyposażone w zaplecze gastronomiczne i sanitarne. W ubiegłym roku przewiozły one 30 tys. pasażerów, w tym około 80 proc. obcokrajowców. Głównie Niemców, Holendrów i Skandynawów.

Droga Czesława Sawlewicza

Żółte auto skręciło na głównej magistrali i wjechało przed hotel "Vilon", za nim drugie — zielone, trzecie — czerwone...

"Nie ma już spokoju w naszej wsi. Tylko te auta, auta, auta. Jakby dla samych aut tę drogę zbudowali, a o ludziach zapomnieli. A czy to już same auta żyją na tym świecie? Może kiedyś przyjdzie taki czas, że nie będzie ludzi, tylko auta (...). Nie już nogi człowieka nie znaczą. A dawniej całe armie szły piechotą na wojny. I wygrywały. I mówiło się, że nie ma jak piechota (...). A dziś kogo w własnych nogach chodzi, ten tym autem tylko zawadza i na drodze, i w ogóle na świecie (...). Ech, gdyby człowiek mógł takiego sukinyśna na swoje ręce dostać, to by takie auto jak sноп zapałał i pieprzył z drogi w pola. Ale bo zatrzyma się który? W pedzie tylko każdy taki mocny. I gdzie to pędzi? Niebo takie samo wszędzie, a od swojego przeznaczenia i autem nie uciekniesz". (Wiesław Myśliwski "Kamień na kamieniu").

We wsi Obale

Łatwo jest skręcić pod hotel "Vilon", gorzej do wsi Obale (Vobaliai), położonej po drugiej stronie dwutorowej drogi.

— Tam będzie taka drożka, przez pola, lasem, prosto pod górę i tam już pani zobaczy — dom, a przy nim niebieska skrzynka pocztowa. I sad duży, i mnóstwo uli. Na pszczoły proszę się orientować. Tam, gdzie pszczoły, tam znaczy się mieszka Sawlewicz — tłumaczył mi Stanisław Szczytowiec z Wysze-dworów.

Czesław Sawlewicz, kuzyn Szczytowiec, rocznik 1926:

— Czy ja pamiętam dwór w Galinie? Oczywiście, bardzo dobrze pamiętam. A zwłaszcza — polowania. Mnóstwo gości wtedy się zjeżdżało, a my — zaganialiśmy zwierza. Było to przeważnie jesienią. Razem z chłopakami zapędzałem im zwierza, pan płacił po złotówce. To był dwór Węclawowiczów. Wywieźli ich później na Sybir. Ich wywieźli, innych poprzywozili. Była pani na rosyjskim cmentarzu w Wadagole? Tam — starowierów cmentarz.

— Byłam.

— Otóż tam przed wojną był katolicki cmentarz. Tam byli pochowani polscy żołnierze. Chodziłem tam, porządkowałem mogiły. Krzyży, pamiętam, nie było, były płyty nagrobne. I brzoza duża stała. No a później, po czterdziestym szóstym te polskie, żołnierskie — znikły. Teraz — cmentarz starowierów. Kiedyś to nasi ludzie chodzili tam na zaduski. Potem — już nie było po co. W Galinie to był piękny dwór. Zauważyła pani? Tam zabudowania gospodarcze lepiej się zachowały, aniżeli sam pałac. Jak na przykład: dom kucharzy, służby.

— Zauważyłam. Służba zawsze panów przeżyje, tak już w życiu jest. A dobry to był pan?

— Ja to bardziej pamiętam pana z sąsiednich Pietrańców. Ostrijko się nazywał. Ten pan był chrzestnym mego ojca. On miał 150 hektarów ziemi razem z lasem. Mój ojciec odkupił od niego 29 hektarów.

"3,5 ha ziemi skrećło sobie państwo"

"Potem Kacperskiemu piec w izbie pękł od tych aut. Inna

niem dużo zdrowia straciłem. Pan Bóg jeszcze dał, że na strychu papiery się znalazły, inaczej — nie odzyskałbym. Ojciec ponad 13 hektarów zapisał bratu, a resztę — dla mnie. Odwojowałem tę ziemię. Należało mi się blisko 12 hektarów, z tego 2 siostrze, a dostałem 10,30. Trzy i pół hektarów ziemi skrećło mi państwo. Komu ją dadzą? Teraz odlegiem leży. Rumianek już poszedł, pola się rozeschły. Chciałem jeszcze o tę ziemię walczyć, ale syn odmówił: daj, ojciec, spokój, szkoda zdrowia... Żyć trzeba...

— Trzeba. Kto wie, czy żyć nie jest jedenastym przykazaniem, którego Pan Bóg zapomniał obwieścić.

— Każdy ma w gwiazdach zapisane, ile komu żyć wypada. Czasem jest tak, że staremu wypada dłużej, aniżeli młodemu. Przeżyłem w życiu dramaty. Myślałem, że już się nigdy do ludzi nie uśmiechnę. Ale czas, życie wszystko leczy, wszystkie bóle, rany goi. Robota leczy, chociaż i człowiek czyżko się nahujuje. Czasem sam nie wie — na co i po co, ale trzeba. Pszczoły

na wściekliwość.

Mój dziadek tak leczył żywioł i mojemu ojcu to przekazał. A ja już tego nie umiem, szkoda...

— Dużo czyta.

— Niestety, z "Kurierem Wileńskim" jakoś się nie udaje, problem z pocztą. Zdrożała gazeta, to prawda, ale warto ją było czytać, człowiek we wszystkim po trochu był rozeznanym — co w kraju słychać i co na świecie, czasem znajome twarze zobaczył, fotografie sąsiadów...

Drogi i dróżki, wychodzone, wydeptane...

— A przecież inne gazety do pana docierają. Droga do pana domu jest całkiem dobra. I skrzynka pocztowa przed zagrodą.

trzeci. Głodne krowy w oborach zaczynały porykiwać. Wiadra u studzien podzwaniały. A tu jeszcze się wracało. Nieraz do białego dnia. Do rana. Bo gdzie się człowiek miał spieszyć? W głowie jeszcze mu zabawa wirowała, muzyka mu grała, to sobie i przytupał o drogę jak o deski w remizie i zaśpiewał, co mu ślina na język przyniosła. "Kamień na kamieniu, na kamieniu kamień!" I droga słowem się nie użaliła, że ją budzisz. I ani śmiała cię pogonić. Szła krok w krok pod twoimi stopami, razem z tobą jak twój wierny pies. Przystanąłeś, to i ona przystawała. Mogłeś iść w tę i w tamtą stronę, i nie wiadomo w którą, i nawet z powrotem na zabawę wrócić, zawracała z tobą. I była od brzozy do brzozy twoja. Jak dziewczyna na sianie, w piezynie pod tobą". (Wiesław Myśliwski).

Droga dzisiejszego listonosza jest...inna.

Alwida ROLSKA

Galina, Wyszedwory, Wadagole, Obale, rej. wileński

NA ZDJĘCIACI: Czesław Sawlewicz w swojej zagrodzie w Obalach; "Doskonale pamiętam dwór w Galinie, pałac i dworskie zabudowania, dom dla kucharzy i dla służby" — mówi Czesław Sawlewicz.

Fot. Marian Paluszkievicz

3. Z okien hotelu "Vilon"...

Fotoreportaż

sprawa, że mu droga po samej ścianie teraz idzie. Jedzą, to łyżki się im w rękach trzęsą, gdy auto jedzie. Jeszcze gęste się jakoś doniesie do gęby, ale rzadkiego pół potrafi się po drodze wylać. Mówi Kacperski, że i na stojąco już próbował jeść, i gębę w talerz wkładał i do sadu z talerzem wychodził. Jeszcze tylko się naje, kiedy mu kobieta obiad na pole przyniesie". (Wiesław Myśliwski "Kamień na kamieniu").

— Ładnie pan tu mieszka. Do głównej magistrali — nie tak blisko. Cicho, spokojnie. Wiśnie na drzewach. Brzęczenie pszczoł słychać. Dużo ma pan uli?

— Około 20...

I sad, i ziemi dobry kawał. Po ojcu pan to teraz odzyskał?

— Po ojcu. Z tym odzyskiwa-

— też pracują, miód zbierają. Pszczoła gdyby wiedziała, że dla człowieka zbiera miód, chyba by go nie zbierała. Jeszcze i śpiew ratuje człowieka. Śpiewałem w naszym sudewiańskim zespole "Zorza". Śpiewa się kiedy radość w sercu się rozgości i kiedy smutek tam wkłada.

Mój dziadek i ojciec leczyli od wściekliczny

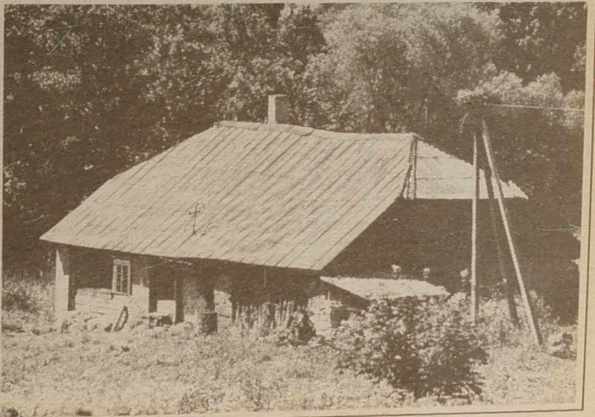
Czesław Sawlewicz ma już 70 lat. Już 70 czy — jeszcze 70? Dużo pracuje i jakoś znajduje na wszystko czas. Teraz, w lecie, syn pomaga. Czas gorący, nie za wiele mają go na rozmowy. Ojciec, jak to ojciec, chciałby przekazać synowi wszystko ze swoich bogatych doświadczeń. Mówi:

— Tu po rowach roślinie taka roślina, biało kwitnie. Jej korzeń ma szczególną moc, osobliwie

— Inne — to tygodniki. Raz w tydzień listonosz przyjdzie, ale codziennie — nie...

Stary to chyba listonosz, bolał go już nogi, nie chce mu się. Albo nowy. Jest przecież w tych stronach coraz więcej "nowych". Co ich obchodzi czyjaś chęć czytania? Są jak przypadkowe osty rzucone na przypadkowe kamienie. Albo na przypadkowe drogi. Dla takich jak Szczytowiec czy Sawlewicz nie ma tu niczego, o czym mogliby powiedzieć "to obce". Każde drzewo, każdy kamień, każdy dojrzewający kłos zboża — to "ktoś swój". Jak i ta droga, która do ich zagrody wiedzie...

"I pomyśleć tylko, że za kawalerskie czasów tą samą drogą, gdy wracało się z zabawy, to się całą noc nieraz wracało. Koguty przepiały raz, drugi i

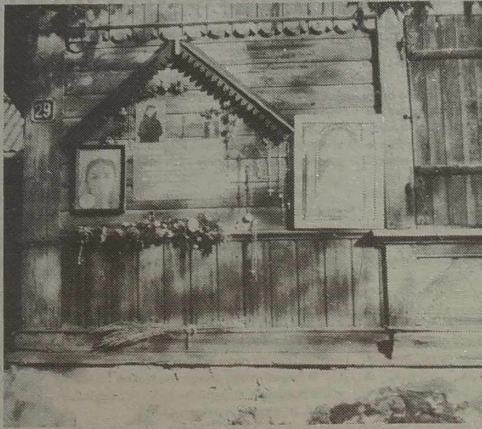

Wilno — miejscem objawienia koronki do Miłosierdzia Bożego

4 lata temu, 19 sierpnia 1992 r. na terenie dawnej posesji Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia przy ul. Grybo 29 na Antokolu przed domem, w którym mieszkała błogosławiona siostra Faustyna Kowalska, biskup Juozas Tunaitis poświęcił tablicę, upamiętniającą pobyt Apostolski Bożego Miłosierdzia w naszym mieście i misję, którą tam otrzymała. W uroczystości wzięły udział siostry ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia z przełożoną generalną Pauliną Stomką, które pielgrzymowały do Wilna i po Białorusi, by nawiedzić miejsca i osoby związane z historią kultu Miłosierdzia Bożego.

S. Faustyna po raz pierwszy przejechała do Wilna w lutym 1929 r. na 4 miesiące do pracy w kuchni. Po ślubach wieczystych 25 maja 1933 r. powróciła, by objąć obowiązki ogrodniczki i w tym domu mieszkała prawie 3 lata. Był to dla niej ważny okres, tak ze względu na życie wewnętrzne, jak i na publiczne posłannictwo, które otrzymywała w tym czasie od Pana Jezusa.

W piątek 13 września 1935 roku w tym domu s. Faustyna miała wizję anioła, który przyrzekł ukarać ludzkość za grzechy. Przeróżna tym znakiem gniewu Bożego, prosiła go, aby się wstrzymał kilka chwil, a świat będzie czynił pokutę. Gdy znalazła się przed majestatem Trójcy Świętej, nie śmiała powtórzyć tego błagania. Do-

piero, gdy w swej duszy odczuła moc łaski Jezusa, zaczęła się modlić o miłosierdzie dla świata słowami, które wewnętrznie słyszała, a były to słowa koronki do Miłosierdzia Bożego. Na drugi dzień, kiedy przyszła do kaplicy, Pan Jezus jeszcze raz pouczył ją, jak należy odmawiać koronkę i zaznaczył, że jest to modlitwa "na usmierzanie gniewu Bożego".

Pan Jezus zażądał również w tym miejscu głoszenia współczesnym pokoleniom prawdy o miłości

miłosiernej Boga do człowieka i modlitwy o miłosierdzie dla całego świata. "Przygotujesz świat na ostateczne przyjście Moje" — powiedział w maju 1935 r. A potem dodał: "Będziesz wypraszać z towarzyszkami swymi miłosierdzie dla siebie i świata".

Oprac. **JAN LEWICKI**
NA ZDJĘCIU: dom przy ul. Grybo 29, w którym mieszkała w latach 1929, 1933-1936 błog. s. Faustyna Kowalska.

Fot. autor

Objawienia prywatne — prawda czy fałsz

W ostatnich latach słyszemy o licznych objawieniach maryjnych w różnych krajach. W jaki sposób możemy sprawdzić ich autentyczność? Jakiej jest stanowisko Kościoła względem tych objawień?

Nie chcę się wypowiadać na temat autentyczności nadnaturalnych zjawisk i prawdziwości poszczególnych objawień, które w ostatnich latach są szczególnie liczne. Pragnę jedynie podać kryteria, które Kościół względem nich stosuje.

Pośród objawień, nadrzędne znaczenie przysługuje objawieniom publicznym. Znajdujemy je w Piśmie Świętym i Tradycji. Na temat objawienia prywatnego Kościół wypowiada się dopiero po bardzo dokładnych i poważnych badaniach. Takie objawienie ma status (jak w przypadku Lourdes i Fatimy) umocnienia w wierze.

Objawienia prywatne nie stanowią części naszej katolickiej wiary, ponieważ opiera się ona na Piśmie Św. i Tradycji. Z tej racji nie można już nie dorucić do objawienia publicznego — ono zostało zamknięte. Nie ma już żadnej Ewangelii do napisania, ani innego Kościoła do założenia.

Kościół wobec zjawisk niezwykłych

Krótko rzecz ujmując: jest to stanowisko, które nakazuje daleko posunąć ostrożność. Wielowiekowe doświadczenie mówi, że należy się strzec "nadprzyrodzonych falsyfikatów". Kościół nie chce dopuścić, aby pogoń za "cudownościami" przesłoniła realizm wiary. Należy pamiętać o tym, co się wydarzyło w Peskarze (Włochy) w 1988 r. Podobno ukazała się tam Maryja około stu razy. Publiczny cud, na miarę Fatimy, został wyznaczony jakoby przez Maryję (czyt. przez widzących) na 28 lutego. Ogromny, około stuosobowy tłum zebrał się, aby uczestniczyć w wielkim przeżyciu. I... przeżył... wielkie rozczarowanie.

Poszukiwanie niezwykłych zjawisk — jak stwierdzają eksperci w tej dziedzinie, czyli mistycy, a szczególnie św. Jan od Krzyża — niesie w sobie ogromne niebezpieczeństwo pychy, następnie popadania w iluzję, a w konsekwencji — oddalenia się od prawdziwej wiary. Mądrość mistyków w tej sprawie jest zawsze aktualna, ponieważ granica między mistyką a pseudomistyką i mistyfikacją jest bardzo wąska.

Sceptycy i łatwowierni

Ci pierwsi są superkrytyczni i na ogół odrzucają możliwość cudu. Co więcej, śmieją się ze zjawisk nadprzyrodzonych i mistycznych. Reagują alergicznie na wszelkie tego typu zjawiska. Natomiast druga grupa, zachłannie żywi swoją religijną poszukiwaniem cudów i gotowa jest ostro potępić każdego, kto pyta o autentyczność jakiegoś objawienia.

Nie można nigdy zapomnieć, że to Magisterium Kościoła, czyli papież wraz z biskupami, których wspomagają kapłani, są powołani do tego, aby nas prowadzić do Boga. Dobry katolik wierzy, że Duch Święty asystuje im w tej charyzmatycznej misji. Powierzona im troska o czystość wiary wymaga od nich, aby nie wypowiadali się przedwcześnie na temat autentyczności objawień prywatnych. Z powodu tych racji, widzący muszą się podporządkować Magisterium Kościoła, a nie odwrotnie. Ich uległość i posłuszeństwo są znakami działania Ducha Świętego.

Podstawowe kryteria

Pierw należy zanalizować treść orędzia, zawartą w objawieniu prywatnym. Należy zatem odrzucić te wszystkie "objawienia", które są niezgodne z objawieniem publicznym i prowadzą do grzechu.

Oczywiście, że autentyczność objawienia nie jest równoznaczna z osobistą świętością widzącego. Niemniej jego równowaga psychiczna i moralna jest bardzo poważnym kryterium, ponieważ w tak subtelnej dziedzinie, jaką jest życie duchowe, możliwe są halucynacje. Wielu osób, które cierpi na schorzenia emocjonalne i psychiatryczne, twierdzi, że mają wizje Jezusa, Maryi i różnych świętych. Jest to zauważalne szczególnie dzisiaj, gdy media z ogromną siłą perswazyj eksponują zjawiska paranormalne. W ten sposób wpływają na świadomość i podświadomość osób "podatnych", czyli bardzo wrażliwych emocjonalnie i obdarzonych dużą wyobraźnią.

Drugim istotnym kryterium jest to, które podał sam Pan Jezus: czy drzewo wydaje dobre owoce? (por. Mt 7, 20). Objawienia prawdziwego Boskiego pochodzenia muszą wydać dobre owoce w postaci pokory, pokoju i większej miłości Boga i bliźniego. Kościół wie, że pierwsze owoce mogą być zwodnicze, dlatego czeka "aż to drzewo wyda pełny owoc".

Autentyczne objawienia prywatne powinny nas skłaniać do nawrócenia i pragnienia świętości. Zwłaszcza dzisiaj, gdy życie ludzkie w znacznej mierze naznaczone jest materializmem i wiele spraw próbuje się tłumaczyć przez swoiście pojętą naukowość. Historia nie jest dziełem tylko człowieka i trzeba nam wierzyć, że również Bóg ma w niej wiele do powiedzenia; do tego zaprasza nas Biblia. Chyba nikt nie odmówi Bogu prawa reagowania na niedowiarstwo naszych czasów? Historia św. Jana Vianney, św. Teresy od Dzieciątka Jezus oraz wydarzeń w Fatimie dowodzą, że Bóg działa szczególnie wtedy, gdy wiara zdejmuje się obumierać. Kościół uznając autentyczność niektórych prywatnych objawień, wyraża w ten sposób wiarę, że Bóg wciąż działa w swoim Kościele.

ks. Stanisław WAWRZYSKIEWICZ
 ("Źródło" nr 29)

ZIARNA WIARY

Magazyn katolicki nr 2

Z kalendarza liturgicznego

Dziś — wspomnienie św. Dominika

Urodził się około 1175 roku w Calarnega (Hiszpania). Po ukończeniu miejscowej szkoły udał się na studia uniwersyteckie do Palencji. Święcenia kapłańskie przyjął w 1196 roku i znalazł się w bliskim otoczeniu biskupa diecezji Osma. Towarzysząc biskupowi w załatwianiu różnych spraw, miał okazję poznać całą niemal ówczesną Europę, zaznajomić się z jej problemami społeczno-religijnymi. We Francji szerzyła się wówczas herezja albigenów, atakująca m. in. zbyt świecki styl życia wyższego duchowieństwa. Dominik przenęty zapałem misyjnym, widział możliwości przeciwdziałania szerzeniu się herezji w zorganizowaniu wędrownych misji. Kapłani misjonarze mieli prowadzić życie w ewangelicznym ubóstwie i prostocie.

Wokół Dominika zaczęła się gromadzić grupka podobnych zapaleńców. Powstała więc myśl zorganizowania nowego zgromadzenia zakonnego. Jego celem miało być praktykowanie modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia błądzących, a także katechizowanie jak najliczniejszych rzesz wiernych. W 1215 roku Dominik i jego towarzysze złożyli śluby zakonne. Nazwali się Zakonem Kaznodziejskim. Po dokonaniu zmian w regule zatwierdził go papież Honoriusz III w 1218 roku.

W bardzo szybkim czasie zaczęły powstawać klasztory, do których zgłaszały się liczni kandydaci. W wielu krajach zakonnicy rozpoczęli głoszenie misji ludowych. Jeszcze za życia Dominika do zakonu wstąpił pierwszy Polacy: św. Jacek i błog. Czesław. Zakon położył wielkie zasługi również na polu naukowym, prowadząc uniwersytety. Dominikanie stali się najgorliwszymi apostołami modlitwy różańcowej.

Dominik zmarł dnia 6 sierpnia 1221 roku w Bolonii. Kanonizowany został przez swego przyjaciela, papieża Grzegorza IX w 1234 roku.

Nowe świątynie katolickie

Wyświęcono kościół w Elektrenai

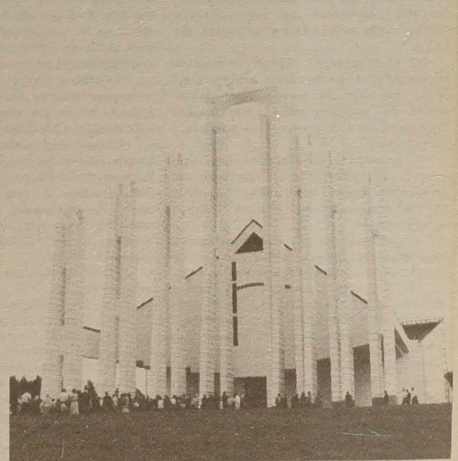
Ostatnio odbyło się uroczyste wyświęcenie nowego kościoła w Elektrenai pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny — Królowej Męczenników, informuje ELTA.

Autorami projektu nowoczesnego, wielkiego kościoła, pasującego do architektury współczesnego miasta, są architekt Henrikas Štiglitis, konstruktorzy Zanevičius Chomičius, Vytautas Zanevičius, docent Aleksander Głagolew (Moskwa) oraz

specjalista od wystroju wnętrz Vytautas Tracėvičius. Budowę kościoła wspierała cała Litwa, środki otrzymano również z funduszu Niemiec, od Litwinów Ameryki, a nawet z Korei Południowej.

Elektrenajski kościół pw. Najświętszej Maryi Panny — Królowej Męczenników wyświęcił i wygłosił kazanie nuniejusz apostołski arcybiskup Justo Mullor Garcia.

Fot. R. Vanagas (ELTA)

Zestaw przygotował Jan Lewicki

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1326 z 7 maja 1996 r.

O nowelizacji i uzupełnieniu artykułów 1, 15, 28, 29, 35, 36, 42, 68 ustawy o bezpieczeństwie ludzi w pracy

(Dziennik Ustaw, 1993, nr 55-1064; 1994, nr 88-1669)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 1

Nowelizować punkt 3 artykułu 1 całej ustawy dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 1. Podstawowe definicje

W artykule tym:

1) bezpieczeństwo w pracy (bezpieczeństwo prac) — całokształt przedsięwzięcia organizacyjnych, technicznych, ekonomicznych, prawnych, higienicznych, leczniczych, profilaktycznych, mających na celu zachowanie w pracy zdrowia i życia człowieka, jego zdolności do pracy;

2) pracodawca — właściciele lub kierownicy wszystkich rodzajów przedsiębiorstw, którzy zostali mianowani, wybrani lub w innym trybie uzyskali pełnomocnictwa zgodnie z ustawami (statutami, regulaminami, dokumentami założycielskimi) odpowiednich przedsiębiorstw, w tym spółek gospodarczych i przedsiębiorstw personalnych do zawierania, zmiany, rozwiązywania umów o pracę, w imieniu przedsiębiorstwa, którzy też są zobowiązani do zapewnienia tego, aby były spełniane obowiązki zgodnie z niniejszą ustawą, z innymi ustawami o pracy, umowami zbiorowymi, normatywnymi aktami o bezpieczeństwie w pracy.

Gdy umowę o pracę zawiera się między osobami fizycznymi, pracodawcą jest osobą fizyczną.

3) osoba upoważniona przez pracodawcę w kwestiach bezpieczeństwa w pracy (dalej — osoba upoważniona przez pracodawcę) — kierownik oddziału przedsiębiorstwa lub inny pracownik kompetentny w kwestiach bezpieczeństwa w pracy, któremu pracodawca sędował część swych uprawnień i obowiązków w kwestiach bezpieczeństwa w pracy;

4) pracownik — osoba (robotnik, urzędnik), pracująca w miejscu pracy, wyznaczonym przez pracodawcę lub upoważnioną przezeń osobę na podstawie umowy o pracę, jak też w służbie władzy państwowej i wykonawczej, i wobec której nie stosuje się pojęcia "pracodawca";

5) miejsce pracy — miejsce, gdzie pracownik wykonuje lub powinien wykonywać pracę określoną w umowie o pracę;

6) środowisko pracy — otaczająca bezpośrednio pracownika część przestrzeni, w której mogą na niego działać szkodliwe i niebezpieczne czynniki (fizyczne, chemiczne, psychologiczne, biologiczne);

7) warunki pracy — całokształt czynników środowiska pracy, w tym charakter pracy, reżimu pracy i wypoczynku, stosunków pracy, mający bezpośredni wpływ na samopoczucie, zdrowie i zdolność do pracy pracownika;

8) środki pracy — akcesoria używane w procesie pracy do zmiany obiektu pracy; materiały, oprzyrządowanie, narzędzia, urządzenia (maszyny) oraz zestawy urządzeń (maszyny), w tym potencjalnie niebezpieczne urządzenia;

9) szkodliwy czynnik — czynnik środowiska pracy, z powodu którego pracownik może utracić zdolność do pracy, może zachorować (również choroba zawodowa), a jego dłuższe oddziaływanie może być niebezpieczne dla życia;

10) niebezpieczny czynnik — czynnik środowiska pracy, procesu pracy, z którego przyczyn, gdy zaistnieją pewne przypadkowe okoliczności, pracownik może doznać urazów, może zginić lub może gwałtownie pogorszyć się jego zdrowie;

11) potencjalnie niebezpieczne urządzenie — urządzenie, które powoduje zagrożenie dla życia, ludzi, zdrowia i środowiska z przyczyny zgromadzonej w nim energii albo zachodzących w nim procesów;

12) choroba zawodowa — nadwątlenie zdrowia pracownika z powodu oddziaływania szkodliwego czynnika (czynników) środowiska pracy;

13) nieszczęśliwy wypadek — gwałtowne uszkodzenie zdrowia z powodu krótkotrwałego oddziaływania niebezpiecznego, szkodliwego czynnika środowiska pracy, gdy człowiek traci zdolność do pracy chociażby na jeden dzień;

14) akty normatywne o bezpieczeństwie w pracy — ustawy, uchwały Sejmu lub rządu Republiki Litewskiej, zatwierdzone w określonym trybie standardy, regulaminy, normy i przepisy państwowe, zakładowe, w tym również dotyczące higieny, instrukcje, regulujące obowiązki wdrożenie i stosowanie jednego lub kilku wskaźników, warunków, czynności, sposobów (metody) działania, przedsięwzięć technicznych i

innych, jak też ustalenia umów zbiorowych w kwestiach bezpieczeństwa w pracy;

15) osoby o ograniczonej zdolności do pracy — osoby, których możliwość pracy są ograniczone z powodu zdrowia (inwalidzi, kobiety w ciąży, pracownicy, których na podstawie orzeczenia lekarskiego przesuną się do innej pracy, emeryci z tytułu starości);

Artykuł 2. Nowelizacja i uzupełnienie artykułu 15

Nowelizować i uzupełnić artykuł 15 i dać go w następującym brzmieniu:

Artykuł 15. Komitety ds. bezpieczeństwa w pracy

W przedsiębiorstwach, zatrudniających ponad 50 pracowników, tworzone są komitety ds. bezpieczeństwa w pracy. Składają się one z jednakowej liczby przedstawicieli pracodawcy i oddelegowanych przedstawicieli związku zawodowego przedsiębiorstwa, a gdy w przedsiębiorstwach nie ma związku zawodowego, to są reprezentacją pełnomocnicy pracowników, wybrani na zebraniu (konferencji) zespołu pracowniczego w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o porozumieniach i umowach zbiorowych.

Z inicjatywą pracodawcy, na podstawie porozumienia pracodawcy i związku zawodowego lub na żądanie co najmniej połowy pracowników przedsiębiorstwa komitety ds. bezpieczeństwa w pracy mogą być tworzone, gdy przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 50 pracowników.

Komitety ds. bezpieczeństwa w pracy wyszukują i oceniają działalność pracodawcy, kierowników oddziałów, służby bezpieczeństwa w pracy w kwestiach, dotyczących bezpieczeństwa w pracy, planują przedsięwzięcia w zakresie poprawy bezpieczeństwa w pracy i środki potrzebne do ich realizowania, kontrolują ich wykorzystanie i realizowanie przedsięwzięć, analizują przyczyny oraz okoliczności nieszczęśliwych wypadków i chorób zawodowych. Sve uchwały komitetu podejmuje na podstawie porozumienia stron komitetu. Pracodawca musi wykonywać podjęte uchwały.

Pracownik komitete kieruje przewodniczący — pracodawca lub osoba upoważniona przez pracodawcę. Na sekretarza komitetu wybierany jest przedstawiciel związku zawodowego (jeżeli w przedsiębiorstwie nie ma związku zawodowego — to pełnomocnik pracowników). Komitet przeprowadza posiedzenia w czasie określonym w przepisach komitetu ds. bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa, jak też, gdy nastąpi nieszczęśliwy wypadek lub w razie, gdy pracownik zapadnie na chorobę zawodową.

Członkowie komitetu ds. bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa (przedstawiciele związku zawodowego pracowników lub pełnomocnicy pracowników) mogą być zwolnieni z pracy z inicjatywą pracodawcy tylko po uzgodnieniu ich zwolnienia z Państwową Inspekcją Pracy.

Członkowie zakładowego komitetu ds. bezpieczeństwa w pracy do prowadzenia pracy w komitecie odbywają na koszt pracodawcy przeszkolenie na specjalnych szkoleniowych kursach, seminarjach i innych przedsięwzięciach w kwestiach bezpieczeństwa w pracy.

Za okres, w którym członek komitetu ds. bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa spełnia obowiązki zlecone przez komitet, wypłaca się mu jego średnie wynagrodzenie.

Wzorzec statutu zakładowych komitetów ds. bezpieczeństwa w pracy zatwierdza Komisja Bezpieczeństwa Pracy. Regulamin komitetu ds. bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa zatwierdza pracodawca i związek zawodowy przedsiębiorstwa (jeżeli związku zawodowego nie ma — to komitet ds. bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa).

Artykuł 3. Nowelizacja i uzupełnienie artykułu 28

Nowelizować punkt 4 artykułu 28, w punkcie 7 zamisać liczbę "79, 80" wpisać liczbę "78, 79", uzupełnić punktami 14 i 15 i całą artykuł dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 28. Obowiązki pracodawców
Pracodawcy powinni przestrzegać niniejszej ustawy i spełniać wymagania innych aktów normatywnych dotyczących bezpieczeństwa w pracy:

1) powiadamiać Państwową Inspekcję Pracy o początku eksploatacji przedsiębiorstwa, jego oddziały;

2) instruować i szkolić pracowników w zakre-

sie bezpiecznej pracy, sprawdzać poziom ich wiedzy;

3) przy sporządzaniu umowy o pracę, a później okresowo w razie zmiany procesu produkcji (pracy), informować pracowników o niebezpiecznych, szkodliwych i innych czynnikach ryzyka w miejscach pracy i ich oddziaływania na zdrowie;

4) kontrolować, jak pracownicy przestrzegają wymagań w zakresie bezpieczeństwa w pracy, czasowo wieszając pracowników w pracy nie płacąc za ten dzień (zmianę) wynagrodzenia, jeżeli w czasie pracy jest on nietrzeźwy, oszołomiony świadomie użytymi narkotykami lub toksycznymi materiałami;

5) zaopatrywać przedsiębiorstwo, stanowiąca pracy i pracowników w środki bezpieczeństwa w pracy, odpowiednio wyposażając pomieszczenia produkcyjno-socjalne;

6) organizować usługi medyczne i badania stanu zdrowia pracowników zgodnie z artykułami 14, 24, 26 niniejszej ustawy;

7) w ustalonym trybie powiadamiać o nieszczęśliwych wypadkach, chorobach zawodowych (artykuł 74), stworzyć warunki do badania ich przyczyn i wypłacić odszkodowanie za uszkodzenie zdrowia (artykuł 78, 79);

8) stworzyć warunki do funkcjonowania struktury organizacyjnej (wyszczególnionych w artykułach 13, 14, 15 niniejszej ustawy) w zakresie bezpieczeństwa w pracy;

9) organizować pracę pracowników według uzasadnionego fizjologicznego reżimu pracy i wypoczynku;

10) w określonym trybie organizować badania środowiska pracy i miejsc pracy, wypróbowywanie stosowanych zespołowych i indywidualnych środków bezpieczeństwa;

11) uwzględniając orzeczenie komisji medycznej lub ustalając inwalidzki (artykuł 33), wyszukać pracownika do innej pracy;

12) w określonym trybie ubezpieczyć pracowników od nieszczęśliwych wypadków w pracy, chorób zawodowych;

13) zatwierdzać instrukcje o bezpieczeństwie w pracy przedsiębiorstwa, instrukcje służbowe, wykonywać zobowiązania, wynikające z umowy zbiorowej i inne powinności związane z bezpieczeństwem w pracy;

14) sporządzić imienną listę pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę;

Artykuł 4. Nowelizacja i uzupełnienie artykułu 29

1. Nowelizować część pierwszą artykułu 29 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Przed rozpoczęciem eksploatacji przedsiębiorstwa (świadczącym usług), a potem nie rzadziej niż co pięć lat pracodawca, upoważniona przezeń osoba przedstawia Państwową Inspekcję Pracy w trybie określonym przez ministra opieki społecznej i pracy raport o atestowaniu pracodawcy, upoważnionej przezeń osoby w kwestiach bezpieczeństwa w pracy przedsiębiorstwa".

2. Uzupełnić artykuł 29 części trzecią:

"Wyszczególniona w części pierwszej niniejszego artykułu upoważniona przez pracodawcę osoba (kierownik osobnego pododdziału strukturalnego przedsiębiorstwa, znajdującego się w innym miejscu (terytorium) niż przedsiębiorstwo) jest atestowana przez Państwową Inspekcję Pracy i przedstawia Państwową Inspekcję Pracy raport o jej atestowaniu w kwestiach bezpieczeństwa w pracy podobnie jak i pracodawca".

Artykuł 5. Nowelizacja artykułu 35

Nowelizować punkt 3 artykułu 35 i całą artykuł dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 35. Prawa pracodawców

Dla zapewnienia bezpieczeństwa pracowników w pracy, pracodawcy mają prawo:

1) żądać, aby pracownicy przestrzegali normatywnych aktów o bezpieczeństwie w pracy;

2) wobec pracowników, którzy dopuścili się wykroczeń w stosunku do normatywnych aktów o bezpieczeństwie w pracy, stosować kary dyscyplinarne, żądać wyrównania w określonym trybie wyrażonych szkód;

3) zwolnić z pracy pracownika, gdy pracownik narusza określone w normatywnych aktach

wymagania, dotyczące bezpieczeństwa w pracy, jeżeli wobec niego w ciągu ostatnich 12 miesięcy chociaż raz stosowano kary dyscyplinarne za naruszenia dotyczące bezpieczeństwa w pracy;

4) żądać od innych przedsiębiorstw (pracodawców) wyrównania strat, poniesionych z tej przyczyny, że nabyła produkcja, projekty lub wydowodzone usługi nie odpowiadały wymaganiom normatywnych aktów o bezpieczeństwie w pracy;

5) otrzymywać od instytucji administracji państwowej informację w kwestiach bezpieczeństwa w pracy;

6) uczestniczyć osobiście lub zobowiązać innych pracowników przedsiębiorstwa do udziału w kontrolach, przeprowadzanych przez Państwową Inspekcję Pracy, zapoznać się z materiałami sprawdzenia;

7) wprowadzać w przedsiębiorstwie ostrzejsze wymagania dotyczące bezpieczeństwa w pracy niż przewidują to normatywne akty o bezpieczeństwie w pracy. Ostrzejsze wymagania dotyczące bezpieczeństwa w pracy uprawniana się w umowach zbiorowych, porozumieniach zbiorowych, przy tym nie powinny one być sprzeczne z ustawami Republiki Litewskiej, normatywnymi aktami o bezpieczeństwie w pracy;

8) sędować część praw i obowiązków w zakresie bezpieczeństwa w pracy kompetentnemu pracownikowi (pracownikom) przedsiębiorstwa".

Artykuł 6. Nowelizacja artykułu 36

1. Zmienić tytuł artykułu 36 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 36. Sędowanie części praw i obowiązków pracodawcy w kwestiach bezpieczeństwa w pracy osobom upoważnionym przez pracodawcę"

2. Nowelizować część pierwszą i drugą artykułu 36 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Pracodawca część swych praw i obowiązków cedeje upoważnionemu pracownikowi (kompetentnej osobie) przy zawieraniu umowy o pracę. Gdy umowa o pracę między pracodawcą a osobą upoważnioną została już zawarta, sędowanie części praw i obowiązków w kwestiach bezpieczeństwa w pracy zatławia się rozporządzeniem pracodawcy, uzgodnionym z osobą upoważnioną, albo może być przewidziane w zatwierdzonym przez pracodawcę regulaminie służbowym osoby upoważnionej.

Upoważniona przez pracodawcę osoba powinna wykonywać nadane jej pełnomocnictwo i ponosi odpowiedzialność za bezpieczną pracę pracowników w przydzielonym jej pododdziale i miejscach pracy przedsiębiorstwa, z wyjątkiem przypadków, gdy o zagrożeniu dla zdrowia i życia pracowników (którego nie jest w stanie usunąć sama) powiadamia pisemnie pracodawcę, natomiast pracodawca nie podjął kroków lub nie stworzył upoważnionej osobie warunków do zastosowania niezbędnych środków dla zapewnienia bezpiecznej pracy. Cedeując część swych praw i obowiązków w kwestiach bezpieczeństwa w pracy kierownikowi poszczególnego pododdziału strukturalnego (terytorium) innej niż przedsiębiorstwo, pracodawca zobowiązuje go i nadaje prawo podejmowania wszelkich środków w razie zaistnienia niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia pracowników".

Artykuł 7. Nowelizacja części siódmej artykułu 42

Nowelizować część siódmą artykułu 42 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Przepracowany przez pracownika czas pracy i godziny nadliczbowe odnoszący się w wykazach o formie określonej przez Departament Statystyki przy rządzie Republiki Litewskiej".

Artykuł 8. Nowelizacja części pierwszej artykułu 68

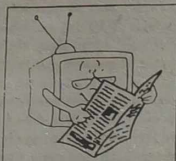
Nowelizować część pierwszą artykułu 68 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Pracodawcy powinni zapewnić ocenę warunków w miejscach pracy. Dla każdego miejsca pracy (dla jednakowych miejsc pracy) należy wypełniać paszport stanu warunków w pracy, w którym przewiduje się środki poprawy warunków pracy".

OGŁASZAM tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS

(Zam. 996)

CZWARTEK, 8 SIERPNIA

LTV

7.00 - Dzień dobry. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Telegra "Millioner". 18.25 - Film dok. 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Słowo chroszczojanina. 19.05 - Program dla dzieci. 19.30 - "Teletarte". 20.30 - Panorama. 21.05 - Studio sportowe. 21.15 - Spektakl niezależnego teatru "Kosmogonia". 22.45 - Festiwal rocka. 23.25 - Wiadomości wieczorne.

LNK

7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 16.20 - S. "Tropikalny upał". 17.20 - Wiadomości z Hollywoodu. 17.50 - Wszystko. 18.10 - S. "Ryccerz miecza". 18.35 - S. "Bez domu jest źle". 19.25 - Teleshop. 19.30 - Audycja dla wędzarki. 20.00 - Wiadomości. 20.25 - Bulwarowe show. 21.00 - S. "Tropikalny upał". 22.00 - Jeszcze nie wieczór. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - Show Benny Hilla. 23.45 - S. dok. 0.35 - S. dok. "Podwodna podróż".

BALTYCKA TV

8.30-18.25 - Program DW. 18.30 - S. "Tak świat się kręci". 19.30 - Spojrzyj z bliska. 20.00 - Świat glupot. 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.55 - Nowości baltyckie. 22.00 -

Film fab. "Mój wujek Benjamin". 23.30 - Eroyka. 24.00-8.30 - Program CNN.

TELE-3

17.00 - Wiadomości CNN. 17.30 - "Z pierwszej ręki". 17.35 - S. "Santa Barbara". 18.20 - Okno na przyrodę. 18.35 - Film anim. 19.05 - "Z pierwszej ręki". 19.15 - Wiadomości. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.25 - Program medyczny "Moje serce". 20.55 - Nowości sportowe. 21.00 - S. "Prawa Murphy'ego". 21.50 - Wiadomości. 22.00 - Kino, kino, kino. 22.25 - Wyprodukowano na Litwie. 23.00 - "Z pierwszej ręki". 23.15 - Życiorys gwiazd. Film dok. "Kirk Douglas".

WILEŃSKA TV

7.40 - Wiadomości z Wilna. 7.50 - S. "Dziurna apteka". 9.00 - Ranking restauracji. 9.15 - Muzyka. 9.50 - "Kelly". 11.00 - Kurs dolara. 11.10 - Nowy Jork! Nowy Jork! 11.40 - Apteka. 11.50 - 90x60x90. 12.05 - Film fab. "3.15". 13.30 - Film anim dla dzieci. 17.55 - S. "Kelly". 18.50 - Dziś w mieście. 19.00 - Zrób krok. 19.55 - 6 wiadomości. 20.05 - Film fab. "Czarna strzala". 21.40 - 6 wiadomości. 21.50 - "Wileńska jutrzenna". 22.05 - Muzyka. 22.20 - S. "Mister Bean". 22.50 - Dziś w mieście. 23.00 - Wiadomości NTV. 23.15 - Nowości muzyczne. 23.35 - Film "Tretak i Grecki". 2 część.

I KANAŁ

5.00 - Poranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. "Nowa ofiara". 9.05 - Tajemnice Paryża. 9.45 - Piłka nożna. 10.40 - Smakołyki. 11.00 - Wiadomości. 11.10 - Mir. 11.55 - S. "Tajemniczy forward". 12.50 - Film anim. 13.25

- Miłość od pierwszego wejrzenia. 14.00 - Wiadomości. 14.20 - S. "Ryccerz - Dzielne Serce". 14.40 - Lego. go. 15.05 - Tintin. 15.35 - S. "Helena i chłopcy". 16.00 - Lektoria rocka. 16.30 - Dookoła świata. 17.00 - Wiadomości. 17.20 - S. "Nowa ofiara". 18.10 - Godzina szczytu. 18.35 - Loteria "Millon". 19.00 - Moja rodzina. 19.45 - Dobranocka. 20.00 - Czas. 20.40 - Film fab. "Królwa stacji benzynowej". 22.15 - Obóz I. Demidowa. 23.05 - Wiadomości.

ROSYSKA TV

6.30 - Ekspres poranny. 7.00 - Wiadomości. 7.20 - S. "Cudowny autobus szkolny". 7.50 - Ludzie biznesu. 8.00 - Bardzo prosto. 8.30 - Sam sobie reżyserem. 9.00 - S. "Santa Barbara". 9.55 - Towary pocztą. 10.00 - Wiadomości. 10.20 - S. "Santa Barbara". 11.15 - Nasz sąd. 11.45 - Sezon Petersburga. 12.15 - Autograf. 12.20 - Nowości. 12.25 - Droga redakcji. 12.55 - Handel nieruchomości. 13.00 - Wiadomości. 13.20 - Rosyjski biznes. 13.45 - Festiwal folk. 14.00 - Wanow, Pietrow, Sidorow i in. 14.40 - Nie zapomnij włączyć telewizora. 15.10 - Twarcze. 15.20 - Wiadomości. 15.35 - Kangur. 15.50 - Kalendarz. 16.00 - Wiadomości. 16.20 - Twarz z okładki. 16.35 - Zależy od ciebie. 16.30 - S. "Chelendger". 17.15 - Wasz partner. 17.30 - Klub gubernatorów. 17.55 - Nic prócz. 18.10 - Nauzka. 18.25 - Raz na tydzień. 19.00 - Wiadomości. 19.35 - S. "Santa Barbara". 20.30 - Maski show. 21.00 - Pogoda. 21.05 - Film fab. "Prześladowcy". 22.00 - Wiadomości. 22.40 - Nowości. 22.50 - Wiadomości. 23.05 - Muzyka wszystkich pokoleń. 23.15 - Jabko Adama.

ROSYSKA TV

6.30 - Ekspres poranny. 7.00 - Wiadomości. 7.20 - S. "Cudowny autobus szkolny". 7.50 - Ludzie biznesu. 8.00 - Bardzo prosto. 8.30 - Film anim. 8.45 - Le Monti. 9.00 - S. "Santa Barbara". 9.55 - Towary pocztą. 10.00 - Wiadomości. 10.20 - Video-film. 10.30 - Uroczysta ceremonia inauguracji prezydenta Rosji B. Jelcyna. 11.30 - Film dok. 12.00 - Muzyka na deser. 12.15 - Autograf. 12.20 - Nowości. 12.25 - Droga redakcji. 12.55 - Handel nieruchomości. 13.00 - Wiadomości. 13.20 - Rosyjski biznes. 13.45 - Festiwal folk. 14.00 - Wanow, Pietrow, Sidorow i in. 14.40 - Nie zapomnij włączyć telewizora. 15.10 - Twarcze. 15.20 - Wiadomości. 15.35 - Złoty klucz. 15.50 - Film anim. 16.00 - Wiadomości. 16.20 - Twarz z okładki. 16.35 - Zależy od ciebie. 16.50 - S. "Chelendger". 17.15 - Mój maluch i ja. 17.30 - Festiwal folk. 17.55 - Pion. 18.25 - Klub "AS". 19.00 - Wiadomości. 19.35 - Uroczysta ceremonia inauguracji prezydenta Rosji B. Jelcyna. 20.00 - S. "Santa Barbara". 20.55 - Pogoda. 21.00 - Anchlage i Co. 22.00 - Wiadomości. 22.05 - Film fab. "Prowincjonalny benefis". 23.35 - Nowości. 23.45 - Wiadomości. 24.00 - Koncert.

TV POLONIA

8.00 - Panorama. 8.10 - Sport telegram. 8.15 - "Idole". Program edukacyjny. 8.35 -

TV POLONIA

8.00 - Panorama. 8.10 - Sport telegram. 8.15 - "... Nic mi się złego nie może stać". reportaż. 8.40 - "Czas dla Ciebie". 9.00 - "Radio Romans" - serial TVP. 9.30 - Wiadomości. 9.40 - Program dnia. 9.45 - "Monte Casino" - kolebka polskich benedyktynów". na polską temat. 10.15 - "Wakacje na reportażu". 10.45 - "Muzyka Jedykna". 11.15 - "Akwen Eldorado" - serial TVP. 12.05 - "Krakowskie legendy". 12.15 - "Fakty i fikcje". 13.00 - "Co by tu jeszcze". 13.05 - "Sztuka niesztuka". 13.25 - "W drugim planie" - reportaż. 13.40 - "Nie tylko o poezji". 14.00 - Wiadomości. 14.15 - "Warszawskie gołębie" - film obyczajowy prod. polskiej. 15.25 - Przegląd kronik filmowych. 16.00 - Panorama. 16.20 - "Dwaj ludzie z filmem". 16.40 - Program na popołudnie i wieczór. 16.45 - "Idole?". - program edukacyjny. 17.05 - Zaproszenie do stołu. 17.15 - "W szpitalu wielkim jak świat" - film dok. 17.45 - Gość TV Polonia. 18.00 - "Teleexpress". 18.15 - "Szaleństwo Majki Skowron" - serial dla młodych widzów. 18.40 - "Gra". 19.15 - "Przybicie i kaptury" - serial TVP. 20.15 - Dobranocka. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - Wspólnota w kulturze. 21.30 - "Kolorowe piosenki" - recital. 22.00 - Panorama. 22.30 - "Kolumbowie" - serial prod. polskiej. 23.25 - Program na piątek. 23.30 - Festiwal "Jazz Jamboare 1993". 0.30 - Sportowe hobby. 0.55 - Uczmy się polskiego. 1.25 - Panorama.

TVP-1

7.00 - Kawa czy herbata? 9.00 - "Nie ma jak w domu" - serial prod. australijskiej. 9.30 - Wiadomości. 9.40 - Ency-

klopedia lata dla dzieci. 9.50 - Lato z czarodziejem. 10.10 - "Różowa Pantera" - serial anim. prod. USA. 10.35 - Ale cyrk! 11.05 - "Cagny i Lacey" - serial prod. USA. 11.50 - Miniatury. 11.55 - "Muzyczne lato w Jedyne". 12.30 - Lato z Magazynem Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - "Tajemniczy świat Drogonów" - film dok. 13.45 - Kliper. 14.00 - "Hydrozagadka" - film fab. prod. polskiej. 15.10 - "Przy przeprawie" - reportaż. 15.50 - "Bieliki" - reportaż. 15.50 - "Opowieści bałtyckie". 16.15 - Łąka. 16.30 - "Inny świat" - serial prod. USA. 16.55 - Program dnia. 17.00 - Zwierzęta świata - film dok. prod. kanadyjskiej. 17.25 - "Od Atlant do Atlant". 17.50 - Karta kalendarza. 17.50 - Teleexpress. 18.20 - Klinika zdrowego człowieka. 18.40 - Magazyn katolicki. 19.05 - Filmidio. 19.30 - "Kate i Allie" - serial prod. USA. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "Zar tropików" - serial prod. USA. 22.05 - Wieczór publicystyczny. 23.00 - "Złote lata rock and rolla" - serial muzyczny prod. USA. 24.00 - Wiadomości. 0.10 - "Nagasaki" - Zapis życia i śmierci" - film dok. 1.00 - Automania. 1.20 - Czas na antyki - cyna. 1.40 - Trening. 2.00 - Galeria muzu- um. 2.20 - Ikar znad Dunaju.

POLSAT

8.00 - Dzień dobry z Polsatem. 8.55 - Informacje. 9.00 - Polityczne graffiti. 9.15 - Klub Fitness Woman. 9.30 - "Czarodziejka z Księżyca" - serial anim. 10.00 - "MacGyver" - serial sensacyjny USA. 11.00 - "Statek miłości" - serial USA. 12.00 - Jesteśmy. 12.30 - TV Market. 13.00 - "Pier-

wyście" - serial prod. angielskiej. 10.35 - Wkolo natury - teleturynie. 11.05 - "Kroniki młodego Indjany Jonesa" - serial prod. USA. 11.50 - Miniatury: Aleksander Jackowski. 12.00 - Muzyczne lato w Jedyne. 12.30 - Lato z Magazynem Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - "Kibucny" - reportaż. 13.40 - Nowy Rok w Pciimu. 14.00 - "Dotyk anioła" - serial prod. USA. 14.50 - "Szara strzala" - reportaż. 15.30 - "Powrót w nieznane" - reportaż. 15.50 - Szaleństwo medycyny. 16.00 - "Teatr wrażliwy" - reportaż. 16.30 - "Inny świat" - serial prod. USA. 17.00 - Bractwo Przygody i Zabyw. 17.25 - Dla dzieci. 17.50 - Karta z kalendarza. 18.00 - Teleexpress. 18.20 - "Tata, a Marcin powiedział...". 18.30 - Goniec. 18.50 - Bieżączny - magazyn. 19.10 - Randka w ciemno. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "O jeden most za daleko" - dramat wojenny prod. angielskiej. 0.05 - Wiadomości. 0.15 - MDM, czyli Mann do Matery Materna do Manna. 0.55 - "Texasaville" - film fab. prod. USA. 2.50 - Goniec.

POLSAT

8.00 - Dzień dobry z Polsatem. 8.55 - Informacje. 9.00 - Polityczne graffiti. 9.15 - Klub Fitness Woman. 9.30 - "Jonny Quest" - serial anim. 10.00 - "Drużyna A" - serial sensacyjny USA. 11.00 - "Dallas" - serial obyczajowy USA. 11.20 - Klip Klaps. 12.30 - "Hrabia Cosca" - polski dramat historyczny. 1968. 15.00 - Portret pamięciowy. 16.00 - Halo Grałmy. 16.20 - Yel Yel Yel

wsze dni" - polski film obyczajowy. 1952. 14.45 - TV Market. 15.00 - Ring - program publicystyczny. 15.30 - "Link Journal". 16.00 - Halo Grałmy. 16.20 - Yel Yel Yel. 16.30 - "Jonny Quest" - serial anim. 17.00 - Informacje. 17.15 - Portret pamięciowy. 17.45 - "Grace w opałach" - serial komediowy USA. 18.15 - Letnie Studio PoSatu. 19.15 - "Webster" - serial komediowy USA. 19.45 - "Drużyna A" - serial sensacyjny USA. 20.40 - Losowania LOTTO. 20.50 - Informacja. 21.00 - "Niustrażony" - serial sensacyjny USA. 22.00 - "Pieńka kłosa" - dramata USA. 1982. 22.50 - Polityczne graffiti. 23.00 - Informacja i biznes informacja. 23.25 - "Adam 12" - serial kryminalny USA. 23.50 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 0.20 - Na każdy temat - talk show. 1.20 - Dziana Music Hit Gonitwa. 1.50 - Letnie Studio PoSatu. 2.50 - Późnaganie.

POLONIA 1

7.00 - "T and T" - serial sensacyjny USA. 7.50 - Disco polo. 8.45 - Teleshop. 9.10 - Filmy anim. 10.30 - "Stellina" - włoski serial obyczajowy. 11.50 - "Zbuntowana" - argentyński serial obyczajowy. 12.40 - Astro show - horoskop. 12.45 - "W głębi serca" - dramata włoski. 14.35 - Teleshop. 14.45 - Satellite - program muzyczny. 16.35 - Teleshop. 17.00 - Filmy anim. 18.45 - "Stellina" - włoski serial obyczajowy. 20.15 - "Zbuntowana" - argentyński serial obyczajowy. 21.00 - "Arktyczna gorączka" - film sensacyjny USA. 22.50 - Escape. 23.20 - Koncert. 0.30 - "Jeden plus dziesięć" - serial obyczajowy USA. 1.00 - Satellite. 2.50 - Bliziej film. 3.20 - W domu.

PIĄTEK, 9 SIERPNIA

LTV

7.00 - Dzień dobry. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dary sadów. 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Program dla dzieci. 19.10 - Program ukraiński "Trembita". 19.30 - "Nasze miasteczko". 20.30 - Panorama. 21.05 - Studio sportowe. 21.15 - Telegra "Drogi sukcesu". 22.00 - Aleja Laisvys. 22.20 - "Sly". 22.55 - Włoski film fab. "Tuner". Podczas przerwy - o 23.15 - Wiadomości wieczorne.

LNK

7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 16.20 - S. "Tropikalny upał". 17.20 - Kroniki radzieckie. 18.10 - S. "Ryccerz miecza". 18.35 - S. "Bez domu jest źle". 19.25 - Teleshop. 19.30 - Mozaika europejska. 20.00 - Wiadomości. 20.25 - Roweryowe show. 21.00 - Tak. Nie. 21.55 - S. "Komisarz policji". 22.50 - Wszystko. 23.10 - Nagłośności. 23.35 - Koncert. 0.25 - S. "Syreny". 1.15 - S. "Doktor tu, doktor tam".

BALTYCKA TV

8.30 - 18.25 - Program DW. 18.30 - S. "Tak świat się kręci". 19.30 - Sensacje sportowe. 20.00 - "Za rogiem...". 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.55 - Nowości baltyckie. 22.00 - Film fab. "Obserwatory". 23.30 - Eroyka. 24.00 - 8.30 - Program CNN.

TELE-3

17.00 - Wiadomości CNN (ang.). 17.30 - "Z pierwszej ręki". 17.35 - S. "Santa Barbara". 18.20 - Muzyka. 18.35 - Film anim. 19.05 - "Z pierwszej

ręki". 19.15 - Wiadomości. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.25 - Nauka i technologia. 20.55 - Nowości sportowe. 21.00 - S. "Ullice San Francisco". 21.50 - Wiadomości. 21.55 - S. "Policjanci z Miami".

WILEŃSKA TV

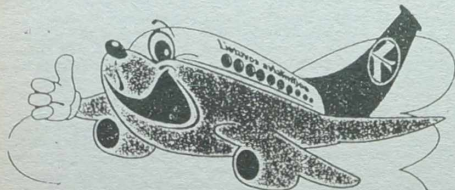
7.45 - Wiadomości z Wilna. 7.55 - S. "Mścieciele". 8.55 - "Teoria spisków: Spisek krwawych braci". 9.50 - Patrol drogowy. 10.05 - S. "Kelly". 11.00 - Kurs dolara. 11.10 - Film "Tretiak i Grecki". 2 część. 11.40 - Apteka. 11.50 - 90x60x90. 12.05 - Film fab. "Duchowny z Toru". 17.35 - S. "Kelly". 18.50 - Dziś w mieście. 19.00 - Film fab. "Bitwa po zwycięstwie" (1). 20.40 - "Jesteś świadkiem". 21.10 - Film fab. "Bitwa po zwycięstwie" (2). 22.35 - Muzyka filmowa: Wł. Wysocki. 22.50 - Dziś w mieście. 23.00 - Wiadomości NTV. 23.15 - Nowości muzyczne. 23.35 - Kanał muzyczny.

I KANAŁ

5.00 - Poranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. "Nowa ofiara". 9.10 - Moja rodzina. 9.50 - Film anim. 9.55 - Gra! harmonio. 10.30 - Ceremonial uroczystej inauguracji prezydenta Rosji B. Jelcyna. 12.10 - S. "Tajemniczy forward". 13.25 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 14.00 - Wiadomości. 14.20 - S. "Ryccerz - Dzielne Serce". 14.40 - Film-bajka. 15.40 - Film anim. 16.05 - S. "Helena i chłopcy". 16.35 - Dookoła świata. 17.00 - Nowości. 17.20 - S. "Nowa ofiara". 18.15 - Raport z uroczystej ceremonii inauguracji prezydenta Rosji B. Jelcyna.

18.45 - Pole cudów. 19.45 - Dobranocka. 20.00 - Czas. 20.45 - Film fab. "Gwiazda czarującego szczęścia". 0.25 - Wiadomości.

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines

tel: (370 2) 752585
fax: (370 2) 724852

Firma "Gedra" Pilnie dostarczamy do domu gorące, zimne dania, napoje orzeźwiający, owoce i słodczyce.

Stosujemy zniżki. Organizujemy przyjęcia.
Tel. 76-27-16.
Pizez całą dobe.

Organizujemy uczniowskie OBOZY LETNIE z nauką języka angielskiego. Vilnius, tel/fax: 72-52-26. (Zam. 908)

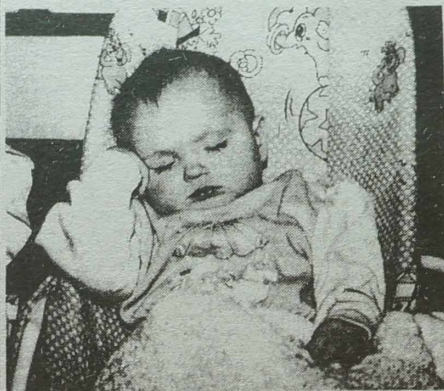
Sprzedaje się 2-pokojowe mieszkanie przy ul. Statybinkų. Tel. 61-40-14. (Zam. 979)

Pomagamy zatwcić wizo do Rosji, na Białoruś, Ukrainę i do Niemiec. Vilnius, tel. 75-26-67. (Zam. 986)

Sprzedaje się murowany 2-piętrowy dom z garażem, 20 arów ziemi w Akmeniškės. Tel. 61-39-59. (Zam. 980)

Wykonują pomniki, ogrodzenia, nagrobki z kamienia, marmuru i granitu. Wyjątkowa wyprzedaż. Vilnius, tel. 63-05-58, 63-99-65. (Zam. 945)

Już jestem ubezpieczony

Mam spokój, bo:
— zabezpieczona jest moja przyszłość
— jestem w pewnych rękach

Państwowy Zakład Ubezpieczeń
Filie we wszystkich miastach Litwy.

(Zam. 847)

Zapraszani są uczniowie w wieku 7-16 lat na obóz "Gulbinai" znajdujący się w rejonie wileńskim nad jeziorem Gulbinai od 12 do 25 sierpnia br. Cena skierowania — 300 Lt. Dla dzieci z rodzin wielodzietnych i wspieranych socjalnie cena skierowania — 80 Lt.

Dla dzieci cierpiących na choroby dróg oddechowych, których rodzice płacą składki ubezpieczeniowe i których dzieci nie korzystały w tym roku z leczenia sanatoryjnego, cena skierowania — 100 Lt. Vilnius, tel. 65-02-74. (Zam. 968)

SA "AUTOTURAS" ZAPRASZA:

- do Włoch na 12 dni — 1500 Lt (23.08, 06.09, 20.09, 04.10);
- do Pragi na 5 dni — 320 Lt (14.08, 06.09);
- do Pragi — Krakowa na 5 dni — 360 Lt (21.08, 06.09);
- do Krakowa na 4 dni — 195 Lt (08.08, 16.08, 29.08);
- do Krakowa (Warszawa — Częstochowa) na 5 dni — 300 Lt (22.08, 05.09);

(Zam. 970)

Turystyczna firma "Akrimas" zaprasza na autokarowe wycieczki: Kraków — Praga — 21, 27 sierpnia, Lipsk — 15 września, Monachium — 16, 23 września br.

Vilnius, tel. 72-40-19. (Zam. 938)

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia łodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach. Gwarancja — 1 rok. Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78. (Zam. 258)

W centrum Wilna sprzedaje się parterowy osobny budynek o pow. 1000 m², nadający się do różnorodnej działalności. Są wszystkie sieci inżynieryjne, 70 arów ziemi. Vilnius, 22-33-52, 61-66-84. (Zam. 905)

Za psa płacimy

Przed rokiem wielu właścicieli psów zanepokoiła wiadomość, że za posiadanie psa trzeba będzie płacić. Potrzeby takiej opłaty nie negowano, lecz coraz częściej mówiono, że pieniądze popłyną do prywatnych kieszeni. Z czasem sprawa ucichała, ale okazało się, że niektórzy placą.

W największej dzielnicy — najwięcej się dzieje?

W dzielnicy Żirmunai mieszka blisko 60.000 mieszkańców, jest 1400 zarejestrowanych psów. Każdy, kto ma czworonożnego przyjaciela musi płacić po 5 litów miesięcznie, więc płaci. Nie jestem, co prawda, pewien, czy początkowo placący byli zadowoleni, lecz oto

mieszkańcy jednej z największych dzielnic miasta ujrżeli az cztery zbudowane na obrzeżach dzielnicy place do tresowania i ćwiczenia z psami.

Z psem na spacer do Żirmunai

Zdaniem starosty dzielnicy Żirmunai Vytautasa Juozapasa Butautasa, pomysł, aby z zebranych opłat urządzić właśnie takie place zausgerowano z samorządu miasta, a każda dzielnica podchodzi do tego wg swojego uznania i sytuacji. Wg starosty z pobieranych opłat placą się również dozorcom, aby utrzymywali teren w porządku oraz sporządza się specjalne żetony dla psów. Od placenia w najbliższym czasie zostaną zwolnieni emeryci oraz osoby niepełnosprawne.

V.J. Butautasa na pytanie "K.W.", ile kosztuje zbudowanie jednego placu, powiedział, że bez podstóp na rzecz publiczną, cena wynosi 1000 litów (urządzenia są zbudowane z grubego drewna, więc starosta ma nadzieję, że wytrzymają co najmniej kilka lat).

U nas też ... ale w przyszłości

Udało mi się dowiedzieć, że inne starostwa również pobierają opłaty, ale ... czasami wspólnie z policją robią rajdy, aby ukarać tych, których psy spacerują, na przykład, bez kagańców. Mówią też, że takie place powstaną tu również w przyszłości.

Marek KOWALEWSKI
Fot. Cz. Malewski

KALENDARIUM

- * Czwartek (8.VIII) jest 221 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 145 dni.
- * Znak Zodiaku: Lew.
- * Imieniny: Cypriana, Emiliana, Dominika.
- * Wschód Słońca — 5.42, zachód — 21.06. Długość dnia 15 godz. 24 min.
- * Księżyc: Ostatnia kwadra od 6.VIII.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 8 sierpnia nieduże zachmurzenie zmienne, bez opadów. Wiatr z kierunków wschodnich, umiarkowany. Temperatura 22-26 stopni.

W ciągu następnych dwóch dni bez opadów. Temperatura w nocy 9-14, w dzień — 22-27 stopni.

Podzielamy ból pani Czesławy Byllńskiej z powodu przedwczesnej śmierci Siostry Teresy.

Zespół "Kuriera Wileńskiego"

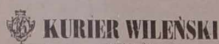

Centrum Kultury Polskiej na Litwie podziela ból pani Czesławy Byllńskiej, członkini Zarządu Głównego z powodu zgonu ukochanej Siostry

składa PZAPT "Willia"

Wyrazy głębokiego współczucia Czesławie Byllńskiej z powodu przedwczesnej śmierci Siostry Teresy

Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"

Drukuje SA „Spauda”

Zast. red. naczelnego
Jarosław WOŁKONOWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-78-80.

Ogłoszenia i reklamy do "Kuriela Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Jerzy SURWIŁO